

הבימה

השופט שהיה הסיניגור

(ראה שער)

לויטנטט בארני גרינמלד יושב השבוע בפעם ה-66 ליד שולחן הסיניגוריה, הסתכל בעצב על ציפורניו, הפנה מדי פעם את ראשו קדימה, לעבר שולחן השופטים שניצב על במת הבימה. היה זה מישה אשרוב, שגילם את תפקיד קצין הטייס הימי הפצוע, בחייו האזרחיים פרקליט יהודי מצליח, המקבל על עצמו את הגנת הסגן מריק, מדיה הקשטן קחיב (הנוגס הזה 891).

כשהוא מרים את גבות עיניו לנוכח גילוי עדות חדשה, או מטה את סנטרו הרחק קדימה בשעת חקירה מרוכזת של הרקע האמיתי למחד על הקי"ו, הצמיד אשרוב משך 150 דקות את 1067 הצופים הממלאים את בית הבימה לכסאותיהם, שיתפס בכתישה השוחקת של קצין צי"הקבע קחיב.

אך לא הופעתו בראש מורד להתרונות מחשבה, או הילוכו שלובי-הידיים כשהוא משחרר מדי פעם את אחת מהן, הפצועה, ומטילה כלפי אחד העדים או קחיב עצמו, הם שהיו התגלמותו הגדולה של אשרוב. היה זה אקט הסיים, בו הוא מטיל בסניו של הפייטן המסית קיפר את כונית השמפנייה, מעלה על נס את שירותם הלא-מושר של קציני צי"הקבע.

לא היה זה תפקידו הראשון של מישה אשרוב, 30, יליד סמרקנד, לשעבר בירת ה"רפובליקה האזוביקית הסובייטית (אוקולסיה: 135 אלף), בן גנה עיריית סת'ח'תקה וכחורן חובב בשעות הפנאי. מאז הופעת הבכורה שלו בבימה כסטטיסט, בהמלט (בשכר 370 פרופות לערב) הרחיק אשרוב לכת.

כדאי לטפל בו - כשופט בזמן ה"סיוף בין לארסט (רפאל קלצקין) להמלט (שמעון פינקל) הסתפק השחקן החדש של הבימה, 1946, בשתי מלים. מדי ערב שמיץ הוא, בנגוע חוד סיפו של לארסט בהמלט, את המלים הגורליות: "סגע בו ו"

אשרוב עצמו נפגע סופית רק כעבור שני תיים, כשהחליט לנטוש את מקצוע החשמל, אות, להתמסר למשחק. אחר הפעיה כזוולה, אחד הקצינים המוציאים להורג את בני הנדו"ב של מונסרה. מילוי תפקידים ראשיים משך 18 חודש בני-הילד וגלום פלורס, אחד מ"רמצי" הקוממור במע"ן הכנשים של לופה דה'הגה, קיבל אשרוב את תפקידו החשוב הראשון בבימה. היה זה תפקיד הקצין ה"ראשון יורם, באני - רב החובל של יוש. יורם, הלוחם נגד השחיתות, חי ומת (בשעת סתימת פרצה באיניה הטובעת) כנכר. כתב ד"ר חיים גמון, מבקר התיאטרון ממע"ן השבתים, אחר שראה את יורם האשורובי: "שחקן שכואי לטפל בו."

הבימה גם ניצלה עצה זו לטובה. באכזר מכל, המלך של אלוני היה אשרוב ליהנות, רע ירבעם המאין בו לשעבר את עצם, בליז טופה של שמר היה לשלמה. הבן-הדוקס"ן בשוקי-שחור של איש משק מישיר-הדוק.

בפנים, הענייבה האדומה. היתה זאת דרך ארוכה אותה עבר אשרוב משך עשרים השנים המפרידות אותו מסמרקנד משוכנת המגדלים ושוקי המזרח המקומיים. הילד מישה השאיר מאחוריו רק את ידיעותיו באיזוביקי"י, את חברותו בתנועת הנוער ה"טרומקומוסולית (אות התיכר: העניבה ה"אדומה עדיין אינה מקופלת פנימה) ואת בית אביו וכל 15 החדרים. הוא השאיר מאחוריו גם בערונות ראשוניים מביקור בהצגות הלחות חובבים, בהם הופיעו הוריו, ששיחקו במחזות תנ"כיים (דוד וגלית, אמנון ותמר) אותם חיבר הסב, איש בוכרה שנסע הלך ושוב בין סמרקנד לירושלים לרגל עסקיו.

היה זה זכרון חזק מספיק כדי לשכנע את

אשרוב חובש את האגד לעצמו מדי ערב, מחליף אותו בחדש מדי יומיים, שלושה, שנה לחבוש אותו עד כה רק פעם אחת, שיחק כפי שהוא אומר, באותה הזדמנות. "כשדי לא פצועה".

אשרוב מדבר עד היום רוסי, פרסית ובוכרית שוטפות.

מישה לא להתמסר כולו לעסקיו שלאחר שעות בית-הספר כמכירת דגלילידיים בסוכות, או כוסות לימונדה במחיר פרוטה אחת הכוס (המשכורת היומית: המישים פרוטות). אם לא היה יכול לחיות, יחד עם הוריו בתיאטרון, אלא לעתים רחוקות, מדי הופיעו בפתח הקתה, הרי לא מנע אותו דבר מלהצטרף ל"בית-תמר, מועדון נוער פתח-תקא"י, בו נהל איש הבימה צבי פרידלנד חוג דרמטי.

אשרוב (ב"המרד על הקיין")

גברי, גרמי, גאה, גיבור, גלוי-פנים וגדול-לב

ופרידלנד גילה עד מהרה את כשרונו התורשתי של אשרוב הצעיר.

גם עיור השמהאי. לא הופעה אחת, כזאת של החלוצ הרוצה לעלות לארץ-ישראל בעל הגבול של שנהר, הסמיקה לשכנע את אשרוב לחפש את עתידו בתיאטרון. למרות שהמשיך ללמוד אצל פרידלנד, לא נטש את לימודיו (חשמלאות) במסע פיון התלאביב, דבר שהביא לו תועלת רבה כמה שנים יותר מאוחר, כשהבימה לא יכלה לשכרו כמשכור

רת שלמה, העסיקה אותו לא רק כשחקן אלא גם כעוזר-חשמלאי. בינתיים עשתה השפעת פרידלנד את שלה בכל זאת. אחר קריירה סטגונית כלוטש-יהלומים, נהג מכונית מכבי-אש וחבר חובבי אבנים של משק יחיעם, נכנס אשרוב לבית-הספר הדרמטי של הבימה, רכש שם את יסודות התיאטרון (יהושע ברטנוב), התנועה (פניה לייביץ), ומעל לכל - את ההשפעה החריפה של אהרן מסקין, אלילו עד היום. הנה, ממסקין למד אשרוב את כוח השכנוע של משחקו, את האמת שבו, את עצם ה"עמידה על הבמה ואת רכישת האהדה. הצופים.

התפקידים הכי טובים. קו מסקיני אחר באשרוב: כמו מסקין אין אשרוב מר פיע לעולם מחוץ לקרשי הבימה. יוצא מן הכלל אחד ה"הופעות יום העצמאות, ב"עיתון העיתונאים בבאר-שבע, ביום העצמאות תשי"ד.

אשרוב, שמשכורתו מסתגמת במאתיים ל"חודש כן מופיע ברדיו, משחק בו תפי"קדים גבריים, שהיו משייעים את רצונו של כל רס"ר בצה"ל. בין שהוא אלכסנדר ינאי במישור מלך בשר ודם של משה שמיר או הודיה המכבי באחי, גבורי התהילה של החרד פאסט, הרי אשרוב תמיד הגבר הגברי, הגרמי, הגיבור, הגאה, גלוי-הפנים וגדול-הלב.

לא פחות גברי אשרוב בחייו הפרטיים. אשרוב, הדומה במראה מניו לשחקן הקולנוע חוזה פרו (המשחק את תפקיד בארני גריני וולד בהמרד המוסרט), בעל הקומה הממוצעת (1.69 מטר), קם, דרך קבע, בשעה שבע בבוקר (גם אם ההצגה מחוץ לתלאביב נגמרת בשלוש), עובר 14 שעות ליום, שבעה ימים לשבוע.

פורקן יחיד לשחקן החייב להשתתף בלפחות ארבעים חזרות לפי כל הצגת בכורה: רכיבה על אופנוע (בי. אס. איי. אנגלי, שחור לבן, בעל 2 וחצי כוחות סוס), שנולק ה"שבוע בדלקה של ממש, כמעט ועלה באש. צינורות פורקן אחרים: ביקור במכרותיו בקיבוץ נהשונים לרדיית הדבש והשתעשעות עם שני ילדיו, אהוד (9) ואירית (7), עליהם מעיד אשרוב: "אלה הם תפקידי הכיטור בים!"

אהל

דיש לכל הנשים

מירנדולינה היא פונדקית יפה וצעירה בהגניה של אמצע המאה ה-18, המקיימת "יחסים יפם עם כל באי הפונדק" - אבל רק כאלה. כל באי הפונדק, גברים לכושני פאות נוכריות, פוזמקאות-ברך, אדרות שלושת רבעי וזקניתיש, מנסים לשנות מצב זה, אך לא מצליחים לנגוע במירנדולינה (עדנה פלידל) "אף באצבע קטנה".

עד שבה לפנדק האביר ריפפרטה (יעקב כנעני) המעדיף קדחת-חזורת על אשה ומעורר רר בכך את החלטתה הנחושה של הפונדקית לסובבו על אצבעה ("אכרות אפי אם לא יתאבה בי עד מחר!") אפה של מירנדולינה ניצלה עוד לפני אמצע המערכה השנייה אחר שהיא מתחמקת מידהים של דוכס פורליפו" פולי הוקן, השיטה והדל והרוזן אלבפיו" ריטה הפזון, והמלהג, אך מירנדולינה, שזכ"תה באביר בעזרת הרבה גלוצי עיניים, גחכר" כי חן, גינזני עגבים, כוסות יין בורגונדיה והתעלפות אחת, איננה מעוניינת בו, כמוכן.

כי כשם שהרוכסן שעל גב שמלתה אינו מתאים למאה ה-18 כך גם לא מתאים ללבה האביר הכא בימים. בחיר לבה הוא אהוב נעוריו, החדרן פבריציו ("אורח הולך ואירצ" בא, ואני לעולם נשאר!")

השוטה לא חסר

של קרלו גולדוני, עורך-דין תנציאני מצליח שהפך למחזאי עזיז-הימציח. נחשב הפונדקית, אותו כתב לפני 202 שנה, לאחד ה"מעולים. כמו בכל מחזותיו משתפים גם תשעה גיבורי מירנדולינה (השם שאהל קבע להפונדקית) את הקהל בסודותיהם. כמו בכל קומדיה גולדוניית לא חסר גם בהפונדקית המשרת השוטה החמוד (הלל נאמן). וכמובן שלא חסר הדושיח הגילדוני המתחכם. אומר האביר למירנדולינה:

"אני אוהב את כל הנשים מסוגך!"
משיבה הפונדקית:
"טוב, אני אסור להן."

אולי יואיל מישהו לפקוח את עיני להסביר לי מה פרוש המלה וכי אצלכם. כולכם כותבים שאתם רוצים להתכתב על ספרות, תיאטרון רכו'. מה זה, בשם אלהים? לפעמים יש אנשים מקריים המשתמשים ב"מונח ועוד.

יעוד...
אחד מאלה הוא נער בן 16.5 הרוצה להכיר בכתיב, נערה נחמדה אשר צריכה להיות קצת רצינית! הוא מתעניין ב"תיאטרון, ספרות ויעוד... מספרו (899/403)

על פרדנות וצנון
(899/404) טוען שהוא אורינוגלי כי יותר, אחת ההוכחות לכך, היא כנראה העובדה שהוא מבכש להתכתב עם נערה בגיל 19-17 שתהיה דוברת פולנית. ה"רוצה הוא שילוח-הארץ נמאסו עליו כמו צנון. עם פולניות עליה להיות גם תלאביבית, חוץ מזה שהוא טוען שהוא אורינוגלי סכל הבחינת, הוא מוכן לנלות רק שהוא בן 22.

שיא הנגדורים
(899/405) הקלה עלי את העבודה וניסחה בעצמה את המודעה שאני מביר אה בזה כלשונה: "בעלת הוש המוכר מפתח רצינית מאד לפעמים, מתעניין נה ועוסקת בכמה מיני ספורט וגם מתעניינת במתמטיקה אסטרונומיה וכיו"צ. אחת החמיה לפי מקצועי, ולפעמים אכזרית ונובלת עם מרום, כת 21, שעי"רות שתרות ועינים ירוקות (אפילו ה"טבע המביע בי קוצנות וגדירות), ויר דעת להופיע על רחבות הקודים המפרי ארות וגם יודעת לבלוש כובע שמבל, חולצת קי, מכנסים קצרים וטנדלים, ולצאת לטיולים ארוכי-ימים ברגל... וכל זה לא מפריע (להופיע, אומרת היא) להת"אים את עצמו לבחור ההושב שיוכל ל"התאים את עצמו אליה.

ירושלמית, אקורדיאון

מי שהיא ירושלמית, בת 18-17, ר"אוהבת, נוסח על כך לשמוע צלילי-אקורדיון רדיון, תוכל, אולי, למצוא עניין ב"מכתביו של בן 20, בעל ההשכלה התיכונית-מקצועית, חניך תנועת נוער ב"רמיום. (899/406) אם כי אינני מכינה א"ך אפשר לשמוע מוסיקה במכתבים, זה תלוי, כנראה, בשרותן הכתיבה. ה"י מ"רוצה לכתב פסג מכתב ממישהו שי"יבקעו ממנו צלילי גיטרה).

מקוריות, ציניות, וכל השאר

שתי תלמידות שמינית בגיל 18-17 (899/407) מומינות במכתבים משני בחרי רים בני עשרה ומעלה, מנובה 175 ס"מ ומעלה, בעלי השכלה דומה לשלהן ו"מעלה מעט מקוריות והרבה רגש, "וחד עם זאת מטה של ציניות ונלנו" - כשעת הצורך" (נשמע כמו קוקטייל...)

יפסקו ההיסוסים!

בחור צעיר שלא מסר פרטים על עצמו (899/408), פונה בזה אל כל הנערות שחפצתן להסם ותחלנה לחלק את בדי"דיתן אותו - כמכתבים, כלומר, הוא מכינה שרון לא התאכזבה.

על קרמים ובעדים

ציולה: התחילו לזרוח את שכתב הקרם ההכרתי על פניך בערב, לפני השינה - לפני שאה מצחצחת את שנינו ומבשרת את שעדך אחריו שתי פערות אלה, ה"י רי את השכבה העליונה במטילית, ולא תיראי בפני בעלך הסר" כפרוסת-לחם מי רוחה במראה. אהובי: - עמדי על דעתך, בעדינות! אך בתקיפות שלם את חלדך בשתיית ה"קפה ה"ומי בצאתכם מן המשרד, נלעון משתבר בערך ככור, עליו לשלם את שכר לימודיו בערב בעוד שבועמך הודות ש"את כל כספך את מוציאה על "סמטרי" טיים" אינני בטוחה שיעלב מהצעת זו, אני חושבת אפילו שינשום לרווחה.

פיגמליון 1955

אריה: - אל תהיה סנוב אינטלקטואלי, ואל תנסה לשחק פיגמליון עם חברתך. היא עדיין בגיל הנעור בו אוהבים לקרוא רומנים רגשיים ולהזיל רמעה אחת או שתיים. אני בטוחה שאתל מענה אותה עם המוסיקה הקאמרית שלך, ושוחותך, אחרי צאתכם מן התיאטרון, מה מצאת במחזה, "רגאות לה יותר מכמהן ביחסם מאשר ירדנות, אם באמת רצונך, "לכוון" אותה, כפי שאהה אומר, עשה זאת כי דיסקרטיבית, לא כטורח, ואיך צריך להיות נדהם ומזוהה כל כך כאשרתה שומע שאין היא מכירה את הקונצרטו לאבוב והתזמורת של צימרמנה.

כל הפונה לרותי בכל פניה שהוא, חייב לצרף תו זה.

